

کتاب

یادداشت‌دبیر

یک تابستان داغ و پر کتاب

مجموعه کارهای ممکن با صد میلیارد تومان پول نقد

محمدعلی یزدانیار

دیوگروه کتاب

mohammadaliyazdanyar@gmail.com

اول. با صد میلیارد تومان چه کارهایی می‌شود کرد؟ مخصوصاً صد میلیارد تومانی که صاحبش عموم ما مردم باشیم، یعنی پول برای جیب همه ما هشتاد و پنج میلیون نفر با هم باشد. با صد میلیارد تومان خیلی کارها می‌شود کرد. مثلاً اگر هزینه ساخت هر متر مربع مدرسه را ۱۰ میلیون تومان فرض کنیم، با این صد میلیارد تومان می‌شود ۱۰ هزار متر مربع مدرسه ساخت. یا با فرض متوسط قیمت صد هزار تومان برای یک جلد کتاب، می‌توان یک میلیون جلد کتاب برای مناطق محروم تهیه کرد. اصلاً چرا کار مستقیم فرهنگی؟ اگر هزینه ایجاد هر شغل در کشور را صد میلیون تومان هم محاسبه کنیم، با صد میلیارد تومان می‌توان هزار نفر را صاحب شغل کرد که این خودش یعنی به طور متوسط چهار هزار نفر کیفیت زندگی خواهند داشت. با صد میلیارد تومان البته کارهای دیگری هم می‌شود کرد، مثلاً می‌شود به وسیله صد میلیارد تومان از بودجه عمومی کشور، با یک بازیکن فوتبال - آن هم بازیکنی که در بازار جهان حتی ۱۰ درصد این مبلغ هم ارزش ندارد - قرارداد بست. صد میلیارد تومان برابر است با مجموع مالیاتی که بیست هزار کارمند دولت طی یک سال پرداخت می‌کنند. حالا اگر ریختن پول بیت‌المال در جیب یک بازیکن فوتبال در همه جای دنیا رسم است، که عجب رسم مسخره‌ای! اگر هم ماجرا این است که در کشورهای پیشرفته، یک بنگاه خصوصی حقوق بازیکنان را به وسیله درآمدهای خودش تأمین می‌کند و دستش در جیب دولت و مردم نیست، پس شما خودتان تصمیم بگیرید خرج کردن صد میلیارد تومان بابت خریدن یک میلیون جلد کتاب برای مناطق محروم کار بهتری است یا بستن قرارداد با یک بازیکن فوتبال!

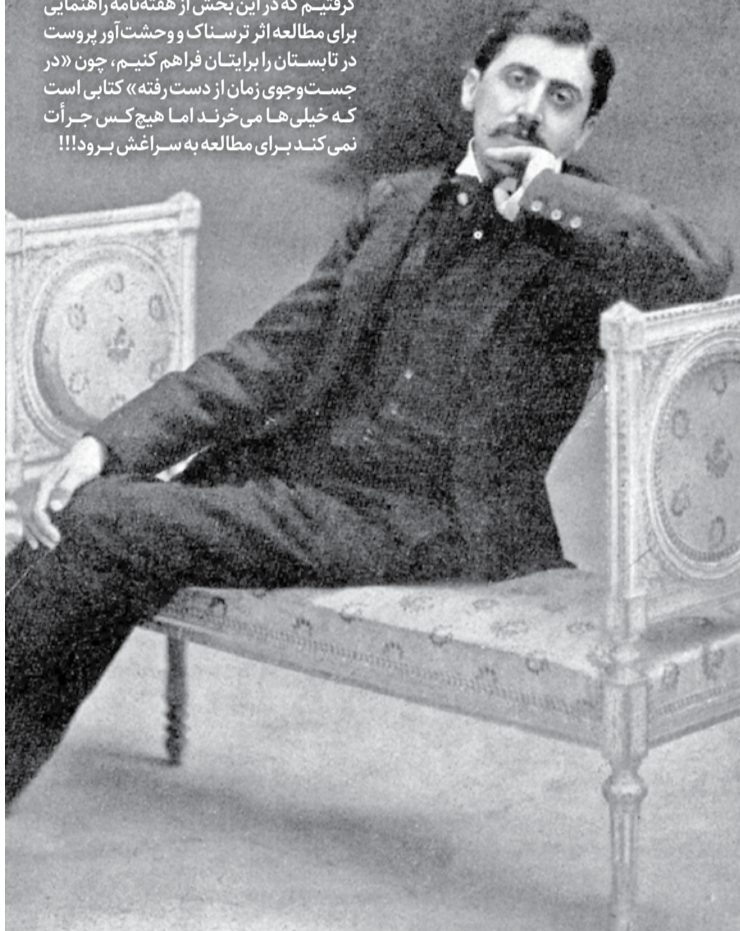
دوم. قرار بود اوایل تیر ماه یک شماره مخصوص کتاب‌های تابستانی داشته باشیم. بعد دیدیم به‌به! عید قربان آمده و اولین پنجشنبه تیرماه ما تعطیل است. هفته قبل هم که به مناسبت روز ادبیات کودک به مهدی آذریزادی پرداختیم و نشد بز نیم توی برنامه‌های تابستانی. اما بالاخره در این شماره با یک سری معرفی و نقد و بررسی درست و حسابی برای گذران تابستان در خدمت شما هستیم. بخوانید که برایشان زحمت زیاد کشیدیم، امیدواریم بیسندیدیم.

سوم. من اگر صد میلیارد تومان پول داشتم، یک عالمه کتاب می‌خریدم. به خدا!

مطالعه تابستانی کتابی که همه می‌خرند و هیچکس نمی‌خواند!

پنجه در پنجه با آقای پروست...

دوشنبه‌ای که گذشت، دهم جولای برابر با ۱۹ تیر ماه سالروز تولد مارسل پروست بود. نویسنده فرانسوی که رمان عظیم، حجیم و هفت جلدی او «در جست‌وجوی زمان از دست‌رفته» به اعتقاد برخی از منتقدین، بزرگ‌ترین و مهم‌ترین رمان تمام تاریخ است.

قدم صفر: آیا آماده مطالعه پروست هستید؟

این مهم‌ترین سؤالی است که باید پاسخ بدهید. بدون تعارف عرض کنم که «در جست‌وجو...» برای تازه‌واردان نیست، پروست را باید کسی دست‌گیرد که سابقه‌ای مناسب در مطالعه ادبیات داستانی داشته باشد، شما باید قبل از پروست حتماً چند اثر کلاسیک خوانده باشید و توی این چند کلاسیک باید بخشی را به ادبیات کلاسیک فرانسه اختصاص بدهید. اگر چنین پیشینه‌ای دارید بسم الله، وگرنه صبر کنید تا زمانش برسد، از من قبول کنید، پروست برای هر خواننده‌ای نیست!

قدم اول: کتاب را تهیه کنید

اگر مجموعه را از قبل داشتید که خوش به حالتان اما اگر تازه می‌خواهید کتاب را تهیه کنید، باید بدانید که جدیدترین قیمت این مجموعه که توسط نشر مرکز و با ترجمه مهدی سبحانی به بازار روانه می‌شود، دو میلیون و دویست هزار تومان است. قیمت این مجموعه از معدل قیمت کتاب در بازار کتاب تابستان ۱۴۰۲ ارزان‌تر است اما خود قیمت کتاب نزدیک ۳۰ درصد از حداقل حقوق وزارت کار را به ملکوت اعلی می‌فرستد. البته نشر مرکز طی یک حرکت بسیار اخلاقی و تحسین‌برانگیز مجموعه خودش را به شکل ای‌بوک هم منتشر کرده که قیمتش در حال حاضر تنها ۲۰ درصد قیمت نسخه چاپی است. خلاصه از هر راهی که می‌دانید کتاب را به دست بیاورید و بعد سراغ قدم دوم بروید.

قدم دوم: برنامه‌ریزی کنید

برای برنامه‌ریزی ۷۰ روزه (از روز انتشار این مطلب تا پایان شهریور ماه) اگر روزی ۵۹ صفحه - همان ۶۰ صفحه - از اثر پروست را بخوانید، می‌توانید ۷ جلد را با موفقیت به اتمام برسانید. خواندن ۶۰ صفحه از اثر پروست حدود دو ساعت در روز وقت از شما می‌گیرد. غیر از این باید یادتان باشد که برای فهم بهتر این مجموعه بهتر است آثاری را در کنار کتاب‌ها مطالعه کنید که در بخشی مجزا به آنها خواهیم پرداخت.

قدم سوم: شروعی مخصوص رها کردن، نترسید

سختی بدهید و این صفحات را به هر سختی‌ای که شده مطالعه کنید، این کار را حتی به قیمت نفهمیدن این صفحات هم که شده انجام دهید، بخوانید و جلو بروید. بعد از حدود دویست صفحه هم روایت سر و شکل بهتری گرفته، هم زبان پروست کمی ساده‌تر می‌شود و در عین حال شما هم به این ادبیات عادت کرده‌اید و کم‌کم لذت پروست‌خوانی به شکل واقعی برایتان آغاز می‌شود.

دویست صفحه ابتدایی جلد اول «در جست‌وجو...» جایی است که تلفات زیادی دارد. خوانندگان زیادی در همان ابتدای کار و پس از مواجهه با نثری بسیار ثقیل، سنگین، طولانی و پیچیده، عطای مطالعه پروست را به نقیص می‌بخشند. صفحاتی که امروزه نماد بهترین نثر پروست محسوب می‌شوند اما در زمان انتشار آندره ژید و خیلی دیگر از منتقدین به شدت به این صفحات تاختند. اصلاً نگران نباشید و نترسید. به خودتان

قدم چهارم: خسته نشوید

مبارزه کنید و دهانش را بر خاک بمالید. پروست را هر کسی نمی‌خواند و اگر کسی بخواند خیلی راحت می‌تواند به خودش افتخار کند. شما در حال مطالعه مهم‌ترین اثر ادبی داستانی مدرن هستید، حیف نیست بگذارید کنار، بروید سراغ رمان‌های خیلی عادی‌تر؟

خواندن هفت جلد و ۴۱۰۰ صفحه متن برای خودش کاری است بس دشوار، بنابراین ممکن است بخواهید وقت زیادی که روی این مجموعه می‌گذارد را وقف خواندن آثار دیگری کنید که هم راحت‌تر خوانده می‌شوند، هم مطالعه‌شان به نسبت «در جست‌وجو...» هیچ کاری ندارد. با این وسوسه

قدم پنجم: در کنار اصل اثر چه بخوانیم؟

اگر کتاب «صومعه پارما» را قبل از مطالعه پروست بخوانید بد نیست؛ ارجاعات زیادی در اثر پروست به «صومعه پارما» داده شده است. کتاب «فانوس جادویی زمان» را تهیه کنید و پس از پایان هر کتاب، بخش مربوط به آن را در کتابی که داریوش شایگان با استادی تألیف کرده است، بخوانید. یک مجموعه چهار جلدی مصور بر اساس دو جلد اول «در جست‌وجو...» منتشر شده است که به فهم کتاب برای شما بسیار کمک خواهد کرد. پس از پایان جلد هفتم می‌توانید

«آقای پروست» و «مقدمه کیمبرج بر مارسل پروست» را هم مطالعه کنید. اولی زندگینامه پروست است بر اساس خاطرات «سلسلت آلباره» خدمتکار محبوب پروست و دیگری اثری است تحلیلی بر ادبیات مارسل پروست. البته در بازار کتاب‌های خوب دیگری هم در مورد پروست و آثارش وجود دارد که می‌توانید به آنها رجوع کنید. فقط یادتان باشد این کتاب‌ها را در کنار اصل اثر بخوانید که هم فهم رمان را برایتان ساده‌تر کند و هم لذت بیشتری ببری.

قدم ششم: تریک عرض می‌کنم

داستانی را به زیر کشیدید که حس خوبی دارد، مگر نه؟ وقتی کل رمان را به پایان رسانید، برگردید و دویست صفحه اول از جلد اول را دوباره بخوانید، این بار غرق در شاهکار این شروع خواهید شد، می‌گویید نه؟ امتحان کنید!

شما اثری را خواندید که در موردش لطیفه ساخته‌اند که جز نویسنده و ویراستار هیچ‌کس تا آخرش را خوانده است. با روزی دو ساعت وقت و البته چندروزی که یک ساعتی اضافه‌تر هم لازم‌تان شده است تا کتاب‌های قدم پنجم را مطالعه کنید، طی ۷۰ روز غول آخر ادبیات